

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

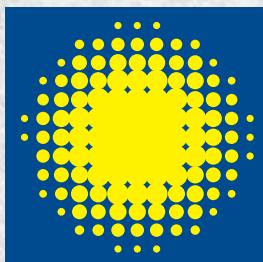
Glasnik

Broj 168 septembar/rujan 2019. Godina XIX

ISSN 1840-0310

*P/GKFBiH na sajmovima Ekobis, Bjelovar,
Krapina, Dani jabuke i Sarajevo Halal Fair*

Cijenjeni privrednici,
pred vama je novo izdanje e-Glasnika.

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

I M P R E S U M

Glasnik
Privredne/Gospodarske komore
Federacije Bosne i Hercegovine
Godina XIX
septembar/rujan 2019.

GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:

dr.sci. Marko Šantić dipl.ecc.
Mirsad Jašarspahić dipl.ig.maš.

Glavni urednik
Amela Kečo dipl.prav.

Izvršni urednik
Željko Raguž dipl.ecc.

Almin Mališević dipl.ing.maš.
Erina Lasić dipl.ing.agr.

Adresa:
Privredna/Gospodarska komora FBiH
za Glasnik –
Branislava Đurđeva 10/IV
71000 Sarajevo
Kontakt: [glasnik@kfbih.com](mailto:gglasnik@kfbih.com)

Telefoni: 033 566 300, 217 782,036/332-963
Fax: 033 217 783,036/332-966

www.kfbih.com

Priprema i izdaje:
Privredna/Gospodarska komora FBiH

Redakcijski kolegij

Protekli period su obilježile brojne sajamske manifestacije, na kojima iz godine u godinu Privredna/Gospodarska komora F BiH, aktivno sudjeluje.

"EKOBIS 2019" Bihać održan je od 12.-15.09.2019.godine. Iz sadržajnog programa ovogodišnje sajamske manifestacije izdvaja se Međunarodna konferencija o međunarodnoj suradnji "Cirkularna ekonomija", te vam prenosimo dio sadržaja.

27. Zagorski gospodarski zbor Krapina 2019. je i ove godine ponudio brojne novosti. Predstavnici Komore F BiH su i ove godine imali zapažen nastup u izložbenom dijelu sajma.

Od 6.-8. septembra 2019. godine, održan je tradicionalni 27. Jesenski međunarodni bjelovarski sajam stočarstva u Gudovcu, koji je okupio više od 500 izlagača iz mnogih zemalja, ali i zavidan broj posjetitelja, među kojima je i Privredna/Gospodarska komora F BiH.

Prenosimo i dio atmosfere sa ovogodišnjeg Sarajevo Halal Fair-a 2019 u okviru kojeg je održan i Info dani Udruženja Halal Industrije na temu „Sporazum o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske, prilike, šanse i izazovi.“

Priznanje "Dunavski kapetan" na 8. Dunavskom biznis forumu ponovno dodijeljen Privrednoj/Gospodarskoj komori F BiH

Komora je i ove godine predstavila svoje članice na privrednoj manifestaciji Dani jabuke u Goraždu
Održana je i četvrta sjednica Upravnog odbora P/G komore FBiH

Iz rubrike bhproizvod donosimo novitete iz proizvodnih pogona privrednog društva Napredak d.o.o.Tešanj.

Održan 17. međunarodni sajam EKOBIS 2019.

Ovogodišnji 17. međunarodni sajam ekologije "EKOBIS 2019" Bihać, održan je od 12.-15.09.2019.godine. Grad partner ovogodišnjeg sajma bio je Grad Bjelovar iz Republike Hrvatske.

Vlada USK je i ove godine generalni pokrovitelj sajam, Grad Bihać suorganizator, a u organizaciju su se uključili i Privredna komora FBiH, Vanjskotrgovinska komora BiH, ministarstva, Vlade FBiH i USK-ali i mnogi drugi.

U dvije sajamske hale na 3.000 m² zatvorenog prostora i 8.000 m² otvorenog prostora svoje učešće na "EKOBIS 2019" prijavilo je oko 270 izlagača koji dolaze iz Turske, Srbije, Hrvatske, Slovenije, Njemačke, Austrije, Slovačke i Bosne i Hercegovine.

Svojim sadržajem i pratećim događajima sajam je ove godine bio posvećen cirkularnoj ekonomiji s posebnim akcentom na poveznicu zaštite okoliša i ekonomske dobiti. Program sajma je u četiri dana trajanja sajma ponudio raznovrsne sadržaje, iz kojih se mogu izdvojiti Međunarodna konferencija o međunarodnoj suradnji "Cirkularna ekonomija", B2B razgovori, prezentacije proizvoda i usluga izlagača, okrugli stolovi i radionice, dječji eko-kviz, te mnogi drugi sadržaji.

Premijer Unsko-sanskog kantona Mustafa Ružnić, otvorio je ovogodišnji sajam sa riječima da ovo mjesto sa svim svojim ljepotama i časnim ljudima čini ovaj događaj jedinstvenim.

Organizator sajma, Privredna komora Unsko-sanskog kantona, se ove godine posebno posvetila ekologiji i ekološkim izlagačima, jer su željeli da na jednom mjestu okupe NVO sektor koji gravitira na rijeci Uni, a sve u cilju njihovog boljeg udruživanja i umrežavanja, a time i promocije. Predsjednik Privredne komore USK Enes Ružnić, rekao je da je iza njih 17 godina velikog truda, rada i neprespavanih noći. Rezultat svega je prepoznatljivost EKOBIS-a kao brenda regionalnog karaktera.

Predsjednik Ružnić je rekao i da Komora ovo nije sama uradila te da su za to zaslужni i njihovi partneri, institucije i pojedinci koji su imali viziju iz koje je izašla i parola Komore "Snaga partnerstva" a kojom se vode kroz svoje projekte. Zahvaljujući saradnjama Privredna komora USK do sada je potpisala 32 sporazuma o saradnji i četiri obljetnice, koje se obilježavaju na ovom sajmu. "EKOBIS je jedinstven i izuzetan događaj za grad Bihać.

Marko Šantić, predsjednik Privredne komore FBiH pozvao je vlasti da se posvete izazovima koji koče razvoje privrede i ekonomije naše zemlje. "Treba surađivati regionalno, koristeći naše prednosti, jer samo tako možemo biti konkurenčni na tržištu Evrope i svijeta. Sve to nije moguće bez podrške vrha koji na tome mora aktivnije raditi", kazao je prisutnima Šantić.

Pripremile: Danijela Lovrić dipl. ecc. i Josipa Topić dipl. ecc.

P/G komora na 27. Međunarodnom sajmu stočarstva u Bjelovaru

Od 6.-8. rujna 2019. godine, održan je tradicionalni 27. Jesenski međunarodni bjelovarski sajam stočarstva u Gudovcu, koji je okupio više od 500 izlagača iz mnogih zemalja, ali i zavidan broj posjetitelja.

Najveći je to sajam u regiji, a krase ga brojna događanja, dok je pozornost ove godine usmjerenja na 27. državnu stočarsku izložbu na kojoj će biti predstavljena čak 524 grla raznih izlagača. Važno je napomenuti i kako se između ostalog, na sajmišnom prostoru u Gudovcu održana, i 4. po redu Peti element, sajam grijanja i obnovljivih izvora energije, 2. HOROP, sajam opreme za hortikulturu te 2. GRO-KO, sajam građevinske i komunalne opreme, ali i brojna predavanja, radionice te izložba stoke a gdje se već drugu godinu zaredom predstavila i Privredna/Gospodarska komora FBiH sa svojim bogatim turističkim potencijalima, ali i sa autohtonim gastro proizvodima uz nastup KUD Biloševica iz Širokog Brijega.

Na štandu P/G komore predstavila se tvrtka Anturijum d.o.o. vezana za biljnu proizvodnju sa svojim proizvodima kao stimulatorima bolje i uspešnije proizvodnje, zatim Turistička zajednica P/G komore FBiH sa svojim prirodnim ljepotama planina, rijeka, mora, kulturnog i vjerskog turizma od Bihaća, Jajca, Sarajeva, Mostara, Neuma, Počitelja, Međugorja, Ljubuškog i dr.

Najznačajnije predstavljanje P/G komore FBiH bilo je u gastro ponudi za koju se nesobično pobrinula Udruga STAP iz Ljubuškog. Na bogato pripremljenom stolu mogli su se kušati različiti proizvodi svježeg, suhog i prerađenog voća, povrća, žitarica, sokova, kolača, rakija, vina, mljekica i mlječnih proizvoda kao i mesa i mesnih prerađevina, ali i svježe pečenih uštipaka i „tepsije ispod sača“, a sve ovo je bilo popraćeno igrom i pjesmom.

Predsjednik P/G komore doc.dr. Marko Šantić , kao najbolji domaćin, na štandu P/G komore je ugostio predsjednicu RH gđu. Kolindu Grabar Kitarević, ministricu Poljoprivrede RH gđu Mariju Vučković, kao i brojnu delegaciju ovog hvale vrijednog dogadaja.

Pripremila: Erina Lasić dipl.ing.

Bosna i Hercegovina na 27. međunarodnom sajmu gospodarstva u Krapini

U Krapini je 12. rujna, otvoren međunarodni gospodarski sajam 27. Zagorski gospodarski zbor Krapina 2019.

Sajam tradicionalno organiziraju Krapinsko-zagorska županija, Grad Krapina, Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije, Županska komora Krapina Hrvatske gospodarske komore i Radio Kaj, uz partnerstvo Varaždinske županije i pokroviteljstvo Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta

Na sajamskom prostoru površine 5.000 m² pokraj Osnovne škole Ljudevita Gaja u Krapini je u tri dana koliko traje sajam predstavljeno 250 izlagača iz cijele Hrvatske, Bosne i Hercegovine te Slovenije.

Ovogodišnja županija- partner Zagorskog gospodarskog zbora je Varaždinska županija, a sajam je simbolično otvorila pametna robotica Victoria, uz riječi „Proglašavam 27. Zagorski gospodarski zbor otvorenim“, što je dodatno upotpunilo vrlo sadržajan i atraktivan sajamski program.

Bosnu i Hercegovinu na ovogodišnjem 27. međunarodnom gospodarskom sajmu „Zagorski gospodarski zbor Krapina 2019“ je predstavila Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine sa preko 40.gospodarskih subjekata iz BiH iz raznih grana gospodarstva s posebnim osvrtom na turističke potencijale iz cijele zemlje.

Predstavnici Privredne/Gospodarske komore FBiH održali su niz sastanaka s potencijalnim investitorima tog dijela Republike Hrvatske u Bosnu i Hercegovinu te su već neki od potencijalnih investitora najavili svoj dolazak na sastanke u BiH, te eventualno ulaganje.

Sajamska manifestacija zatvorena je 14.09 uz prigodni program i posebno riječima zahvale delegaciji iz Bosne i Hercegovine koja već petu godinu za redom uzima učeće na Zagorskem gospodarskom zboru.

Pripremio: Dario Planinić dipl. ecc.

Održani Dani jabuke u Goraždu

Od 10.-12. 10.2019. godine održana je šesnaesta privredno-kulturna manifestacija Dani jabuke, koja se tradicionalno održava u Goraždu. Sajam po kojem je ovaj dio države postao prepoznatljiv okupio je više od 120 izlagачa u oblasti poljoprivrede, prehrambene industrije i turizma, iz BiH, Srbije, Crne Gore i Hrvatske. Nakon svečanosti otvorenja uz brojne zvanice, koja je održana na platou Sportsko rekreativnog centra, upriličen je zajednički obilazak izlagača.

Štand Privredne/Gospodarske komore F BiH na Danim jabuke bio je veoma posjećen, a među posjetiteljima bili su privrednici i predstavnici izvršne i zakonodavne vlasti kantona, Federacije BiH i BiH.

"Dani jabuke' u Goraždu osim kvalitetom i posjećenošću mogu se pohvaliti svojom 16-godišnjom tradicijom. Mnogo je godina uspješne organizacije koja se uprkos brojnim preprekama i problemima ipak održala i opstala, u prelijepom, historijski značajnom Gradu Goraždu. Kao resorno ministarstvo poljoprivrede, radimo na stvaranju okvira i pretpostavki da poljoprivreda bude posebno tretirana, vrednovana i predstavljena", kazao je savjetnik federalnog ministra poljoprivrede Husnija Kudić.

Predsjednik Privredne komore FBiH Mirsad Jašarspahić ocijenio je da je sajam „Dani jabuke“ festival znanja u oblasti poljoprivrede, hrane, zdravog života, druženja i nauke, *"Mi ćemo uvijek biti uz ovu manifestaciju. Ovaj sajam je nemoguće prikazivati u nomeklaturama. Najvažnija poruka ovog sajma jeste integrativnost. Okuplja mlade ljudе, srednjoškolce iz regiona koji dolaze zajedno sa svojim profesorima, razmjenjuju iskustva, takmiče se, i time ovaj grad čine da bude integrativni faktor ove regije"*, kazao je Jašarspahić.

U sklopu ove manifestacije, održan je okrugli stol na temu "Pristupni EU fondovi za oblast poljoprivrede i ruralnog razvoja". Svrha okruglog stola je informiranje zainteresiranih subjekata iz poljoprivrednog sektora o mogućnostima financiranja kroz EU projekte. Gosp. Zvonimir Miletić ispred Centra za međunarodnu i saradnju sa EU fondovima P/G K FBiH prezentirao je sve dostupne programe, njihove odlike te mogućnosti prijavljivanja poljoprivrednika za pojedine natjecaje. Također je bilo govora u pristupanju Evropskoj uniji, ali i korištenju dostupnih sredstava kroz programe raznih veleposlanstava i inozemnih agencija.

Privredna/Gospodarska komora F BiH na 8.Dunavskom biznis forumu

U Novom Sadu je održan 8. Dunavski biznis forum pod pokroviteljstvom Privredne komore Vojvodine. Forum je počeo plenarnom sjednicom, a njegov rad nastavljen je kroz šest panelskih rasprava: Unaprjeđenje poslovnog ambijenta, Biznis i prosperitet, Izazovi Europske unije – Zapadni Balkan, Digitalne tehnologije, Turizam i gastronomija te Poljoprivreda.

Predsjednik Gospodarske komore F BiH dr. Marko Šantić održao je predavanje na panelu Izazovi Europske unije – Zapadni Balkan te tom prilikom naglasio kako je slobodan protok ljudi i kapitala conditio sine qua non ekonomskog prosperiteta svakog pa i prostora Zapadnog Balkana.

S obzirom da su države ovog prostora članice Dunavske i Jadransko-jonske makroregije ta činjenica je idealan preduvjet za suradnju u pripremi za ulazak u EU, apliciranje na predpristupne EU fondove prekogranične suradnje te opću međusobnu suradnju.

U tom duhu Šantić je inicirao održavanje zajedničke konferencije Dunavske i Jadransko -Jonske regije na Međunarodnom sajmu gospodarstva u Mostaru 2020 godine. Predsjednik komore Šantić primio je i prestižno priznanje Dunavskog foruma za uspješnu dosadašnju suradnju "Dunavski kapetan".

Prepared by: Josipa Topić dipl.ecc

Halal Fair 2019

Održani Info dani Udruženja Halal Industrije

Sporazum o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske

Drugoga dana Sarajevo Halal Fair-a 2019. su održani Info dani Udruženja Halal Industrije na temu „Sporazum o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske, prilike, šanse i izazovi.“

Otvarač Info dane Udeuženja Halal industrije, sekretar udruženja Emir Pašić, istakao je da revidirani ugovor o slobodnoj trgovini između BiH i Republike Turske još nije ratificiran, ali je stari, odnosno važeći, vrlo povoljan i da je omogućio benefite koje su iskoristile mnoge bh. kompanije.

Predsjednik Udruženja halal industrije i direktor izvoza As Holdinga Vedad Halilović je kazao da Republika Turska, kako su to ranije saopćili iz Privredne komore grada Istanbula, generalno ima četiri tipa ugovora - sa EU, razvijenim zemljama, zemljama u razvoju i sa BiH.

- BiH je što se tiče Republike Turske kroz ugovor o slobodnoj trgovini jedna zaštićena država koja od toga ima velike benefite. Mnoge kompanije su to iskoristile, ali još postoji dosta prostora. BiH je jedina država koja može sirovo meso da plasira na tržiste Turske – naveo je Halilović.

Po njegovim riječima, Turska uvozi sirovo meso, ali na način da njihovi mesari i nadležne ekipe idu u npr. Južnu Ameriku gdje pronalaze stočni fond i obavljaju cijelokupnu proceduru uvoza.

- Mi smo jedina država gdje naši ljudi i institucije mogu da daju svoje potvrde da bi se izvezlo sirovo meso u Tursku. Također, tu su drugi benefiti, oslobođeni smo carina, a negdje postoje ograničenja koja Turska uvodi zbog za-

štite svog tržišta. Velika je to prilika i ono što mi moramo uraditi kao proizvođači halal i drugih proizvoda jeste da imamo svoja predstavništva u Turskoj. Neki su već osnovali i jako dobro rade – istakao je Halilović.

Pomoćnik ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH Midhat Salić je podsjetio da Ugovor o slobodnoj trgovini sa Republikom Turskom imamo do 2003. dodajući da postoje efekti njegove primjene, te da je revidirani ugovor o slobodnoj trgovini potpisani u maju ove godine u Ankari i sada treba da se ratifikuje.

- Stari, odnosno važeći ugovor obuhvatio je odredbe trgovine robama, odnosno obuhvatio je gotovo 99 posto roba. To je bilo na preferencijalnom režimu i imali smo sporazum, ja mislim najbolji na svijetu od svih zemalja koje ga imaju sa Republikom Turskom - kazao je Salić. Međutim, kako je dodo, pogodnosti koje su date tim sporazumom mi smo u pravom smislu tek počeli koristiti zadnjih devet, deset godina.

-Tako je pokrivenost uvoza izvozom 2009. godina bila 2,5 posto, a 2017. smo došli na 58 posto. U posljednje vrijeme zbog poznatih događaja to je malo opalo, međutim nadam se da ćemo se kada se situacija stabilizuje vratiti na

stare staze - kazao je Salić, dodajući da revidirani ugovor donosi i nove pogodnosti.

Potpredsjednik Privredne komore FBiH Mirsad Jašarspahić je kazao da je značajno da BiH ima otvorena vrata putem ovog ugovora na jedno ogromno tržište kao što je Turska. To se tiče svih oblasti, a neke od novina odnose se na usluge, te da će se kompanije moći javljati na tendere u Turskoj, s tim da ostaje pitanje koliko će naše firme biti spremne da pob jede na tim tenderima.

Izvršni direktor za ekonomski pitanja kompanije Bimal Ševal Suljkanović je istakao je da je sporazum o slobodnoj trgovini između BiH i Republike Turske prilika za BiH i bh. kompanije da svoje proizvode plasiraju na ovo ogromno tržište.

- Bimal na godišnjem nivou u Tursku isporuči oko 75.000 tona proizvoda - kazao je Suljkanović, dodajući da je BiH dosad dobro iskoristila ugovor bez obzira na probleme i poremećaje koji su se desili u nekim segmentima, poput problema sa izvozom mesa.

Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine, kroz Udruženje Halal Industrije, je po drugi put za redom uzela učeće u organizaciji Sarajevo Halal Fair-a, koji će u sinergiji sa Sarajevo Business Forumom pozicionirati Bosnu i Hercegovinu kao halal friendly destinaciju.

Pripremio: Emir Pašić dipl.ecc.

Održana četvrta sjednica Upravnog odbora Privredne/Gospodarske komore F BiH

Četvrta sjednica upravnog odbora P/G komore FBIH, održana je u četvrtak 26.09.2019. u prostorijama komore u Sarajevu.

Članovi upravnog odbora u mandatnom razdoblju 2018.-2022. su: Mirsad Zaimović (BH Telecom), dr. Dario Jerković (Economic), Izudin Ahmetlić (Hifa Oil), Toma Soldo (Presal Extrusion), Josip Bilić (Bivis), Adem Ibrahimović (Bihaćka Pivovara), Osman Bleković (Rudnici Kreka), Admin Peštek (Unis Ginex), Gojko Anić (Elektroprivreda HZ HB), Ivo Knežević (Derby), Safudin Čengić (Centrotrans Eurolines).

Na dnevnom redu sjednice našle su se točke od značaja za privredu/gospodarstvo FBIH, od kojih se posebno može izdvojiti izvještaj komisije za detašmane koja je vršila dodjelu radnih dozvola poduzećima iz građevinskog sektora za obavljanje radova u SR Njemačkoj, pri čemu je upravni odbor donio zaključak da je posao raspodijele obavljen vrlo kvalitetno, o čemu svjedoči samo jedna žalba, koja je bila neosnovana i kao takva nije uvažena. Pore ove teme na dnevnom redu sjednice našla su se i tekuća pitanja iz nadležnosti upravog odbora bitna za po-

slovanje komore, o kojima je upravi odbor raspravljao i donio odgovarajuće zaključke.

Pripremio : Željko Raguž dipl.ecc.

Održana Skupština Udruženja Halal industrije (HIA)

U prostorijama Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH, 27.09.2019. održana je godišnja Skupština Udruženja Halal industrije (HIA) P/GKFBiH.

U prostorijama Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH, 27.09.2019. održana je godišnja Skupština Udruženja Halal industrije (HIA) P/GKFBiH.

Na redovnom sastanku Skupštine razgovaralo se o temama koje se tiču rada Udruženja, te je razmotren i prijedlog plana rada za narednu godinu.

Predsjednik Skupštine Vedad Halilović, direktor izvoza As Holdinga otvarajući Skupštinu istakao je da proteklih 13 godina halal certificirane kompanije bilježe stalni razvoj,

većina je zadržala ili unaprijedila postojeću poziciju na tržištu, a halal certificiranje je omogućilo početak izvoza na tržišta na koja ranije nije bilo plasmana proizvoda.

Naglašeno je da je osnivanjem Udruženja halal industrije pri Komori u saradnji sa njenim članicama, prvenstveno sa BBI bankom rezultiralo organizovanju drugoga po

redu Sarajevo Halal Fair-a koji zajedno sa Sarajevo Business Forumom visoko pozicionira Bosnu i Hercegovinu kao halal friendly destinaciju.

Cilj formiranja Udruženja je da širimo i razvijamo halal industriju u BiH, da kroz ovaj u cijelom svijetu prepoznatljivi brand omogućimo našim proizvođačima direktni pristup na ino tržištima.

Pripremio: Emir Pašić dipl.ecc.

Potpisan Memorandum o saradnji sa Small & Medium Enterprises Society – Bahrain (BSMES)

27.09.2019. godine zaključen je Memorandum o poslovno-tehničkoj saradnji između Privredne/Gospodarske komore FBiH i Small & Medium Enterprises Society – Bahrain (BSMES), udruženja koje pruža podršku malim i srednjim preduzećima iz ove zemlje. Memorandum su zaključili potpredsjednik P/G K FBiH Mirsad Jašarspahić i dr. Abdulhasan H. Abbas Al-Dairi, predsjednik BSMES-a, s ciljem jačanja poslovnih veza dviju zemalja i otvaranja novih mogućnosti za saradnju privrednih subjekata.

Memorandumom je predviđeno da ove dvije asocijacije pruže podršku povezivanju privrednika iz BiH i Bahreina, posebice u smislu pronalaženja potencijalnih poslovnih partnera te privredne, industrijske i naučno-tehničke saradnje, kroz organizaciju učešća na sajmovima, poslovnim susretima, konferencijama te posjeti privrednih delegacija.

Pripremio: Emir Pašić dipl.ecc.

Najava održavanja Skupštine Foruma Jadransko Jonskih gospodarskih komora

Redovna i izvanredna Skupština Foruma gospodarskih komora Jadransko Jonskog područja će se održati 18.oktobra 2019.godine u Gospodarskoj komori Arta, u Grčkoj.

Tema dviju Skupština će biti izmjene Statuta AIC Foruma, uključivanje predstavnika Republike Srbije u Upravno vijeće kao i izbor potpredsjednika za sljedeće mandatno razdoblje.

Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine je punopravni član AIC Foruma od njegova osnutka, od 2001.godine, kada su forum osnovale Hrvatska Gospodarska komora Županijska komora Split i Gospodarska komora Ancona.

Cilj AIC Foruma je promicanje gospodarskog razvoja na jadransko-jonskom području u njegovoj cijelosti. Područje podrazumijeva skupinu teritorija koji su međusobno znatno različiti, ali ujedinjeni u saznanju da ih njihovo zajedničko djelovanje dovede do direktnih i brzih rezultata u procesu ulaska u EU.

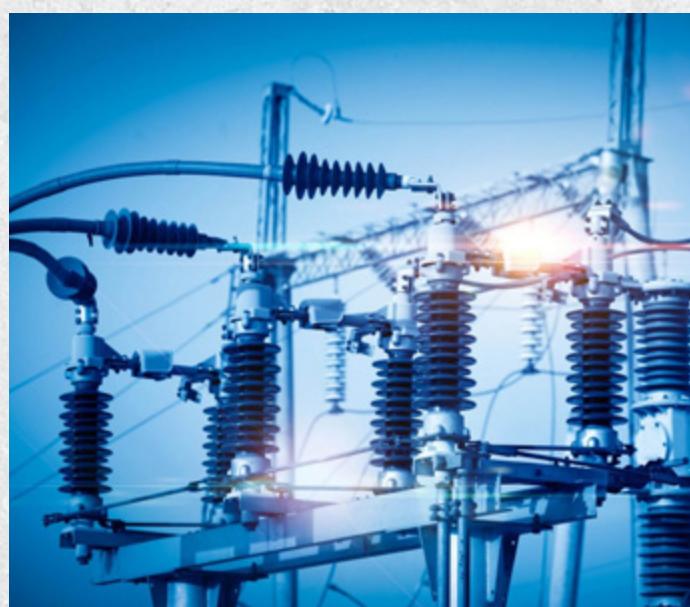
Skupštine će se održati u okviru 11. kongresa poduzetništva žena Jadransko jonskog područja. Tema ovogodišnjeg kongresa je *Doprinos Ženskog poduzetništva razvoju alternativnih grana turizma*.

Pripremila : Danijela Lovrić

FEDERALNA VLADA USVOJILA PROGRAM O PRESTRUKTURIRANJU ELEKTROENERGETSKOG SEKTORA

Federalna vlada donijela je, na 188. sjednici održanoj u Sarajevu, Program o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u Federaciji BiH koji će biti dostavljen Parlamentu Federacije BiH radi davanja saglasnosti. Ovaj program je, kako je to saopćila Vlada FBiH, povezan s drugim aktivnostima u elektroenergetskom sektoru što uključuje funkcionalisanje Regulatorne komisije za energiju u Federaciji BiH u zakonima predviđenom obimu, posebno u pogledu nezavisnosti i stvaranja prepostavki za funkcionalisanje tržišta električne energije i odvajanja reguliranih i tržišnih djelatnosti.

"Uključuje također modernizaciju i prestrukturiranje rudnika uglja. Ključne promjene i obaveze koje proizilaze na osnovu odredbi Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH, i koje će biti obuhvaćene ovim programom, su funkcionalno razdvajanje svih djelatnosti, pravno razdvajanje i neovisnost za djelatnost distribucije i računo-

vodstveno razdvajanje djelatnosti snabdijevanja na regulirano i tržišno", saopćeno je iz Vlade FBiH.

Navode da ovi zahtjevi znače da je, osim računovodstvenog, potrebno i razdvajanje svih djelatnosti proizvodnje, distribucije, snabdijevanja, trgovine i ostale djelatnosti. Dodatno, u oblasti djelatnosti distribucije, promjene moraju biti još veće, jer je potrebna još veća nezavisnost koja uključuje i pravni oblik, što znači da će postojeća elektroprivredna preduzeća formirati zavisna društva za distribuciju koja će imati status operatora distributivnog sistema.

"Prestrukturiranje elektroprivrednih preduzeća je planirano u više faza pri čemu prva faza odgovara realizaciji osnovnih zahtjeva utvrđenih Zakonom o električnoj energiji u Federaciji BiH kao što su računovodstveno i upravljačko razdvajanje djelatnosti i formiranje preduzeća za distribuciju - ODS. Vremenski okvir za ovu fazu je 15 mjeseci od dana dobijanja saglasnosti Parlamenta Federacije BiH", stoji u saopćenju.

Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u Federaciji BiH podrazumijeva, kako to navode, potpunu provedbu i zaživljavanje u praksi računovodstvenog i upravljačkog razdvajanja, uz primjenu transfernih cijena između djelatnosti unutar elektroprivrednih preduzeća. Tokom ove faze bio bi nastavljen proces modernizacije i poboljšanja poslovanja rudnika uglja pojedinačno, smanjenje broja zaposlenih i realizacije ulaganja.

"Istovremeno, elektroprivredna preduzeća bi uradila dodatne analize i, na osnovu njih, donijele odluke u vezi s

formiranjem preduzeća za elektroprivredne djelatnosti i prestrukturiranja djelatnosti rudarstva, vodeći računa o organizacionom statusu djelatnosti proizvodnje i budućim potrebama zamjenskih kapaciteta u termoelektrana-ma", navodi se u saopćenju Federalne vlade.

Prema njihovim riječima, ovisno od analiza i odluka u ovoj fazi, a uz prethodnu saglasnost Vlade Federacije BiH, pristupilo bi se njihovoј provedbi što predstavlja treću fazu ovog programa. U programu su, navode, detaljno razrađene i sve potrebne aktivnosti za realizaciju svih predviđenih faza i ciljeva.

"Bosna i Hercegovina je potpisnik Ugovora o uspostavi Energetske zajednice koji je na snazi od 1. jula 2006. godine. Time je preuzeta obaveza preuzimanja i provedbe pravne stečevine Evropske unije koja se, između ostalog, odnosi na tržište električne energije", navodi Vlada FBiH. Istoču da je osnovni cilj energetske zajednice, sa aspekta tržišta električne energije, kreiranje stabilnog i jedinstvenog regulatornog okvira i tržišnog prostora koji obezbeđuje pouzdano snabdijevanje električnom energijom i može privući investicije.

"U 2011. godini pravna stečevina EU za članice energetske zajednice je proširena dijelom EU propisa koji sačinjavaju takozvani „Treći energetski paket“, koji su postali pravno obavezujući i za ugovorne strane Energetske zajednice, uz rok za transpoziciju u domaće zakonodavstvo i provedbu u praksi do 1. januara 2015. godine", stoji u zaključku saopćenja Vlade Federacije BiH.

O IZGRADNJI I PRIKLJUČENJU VJETROELEKTRANA

Federalna vlada se upoznala sa informacijom o realizaciji projekata izgradnje vjetroelektrana u FBiH i statusu njihovog priključenja na prenosnu mrežu. Također je utvrdila kriterije kojih se Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije treba pridržavati pri priključenju

novih proizvodnih objekata iz neupravljivih izvora električne energije na prenosnu mrežu Elektroprenosa BiH a.d. Banja Luka, ukupne raspoložive instalisane snage 77 MW, od odobrenih 307 MW za vjetroelektrane i 267 MW za fotonaponske elektrane, uz mogućnost ustupanja jed-

ne tehnologije u korist druge.

Priključak za nove proizvodne elektroenergetske objekte, za preostalu raspoloživu instalisanu snagu, bit će dodijeljen investitorima projekata koji Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije prvi dostave energetsku dozvolu, bankovnu garanciju kojom će dokazati da su osigurana sredstva za finansiranje cijelog projekta, te potpisani predugovor o isporuci vjetroturbina, odnosno predugovor o ispruci opreme za fotonaponsku elektranu. Saglasnost za priključak investitoru za projekte iz neupravljivih izvora električne energije će biti izdavana nakon što investitori dostave dokaze o ispunjavanju sva tri uslova. Broj investitora će biti određen prema planiranoj

instalisanoj snazi vjetroparkova/fotonaponske elektrane, pri čemu ukupna instalisana snaga neće preći 307 MW za vjetroelektrane i 267 MW za fotonaponske elektrane, uz mogućnost ustupanja jedne tehnologije u korist druge. Za manja odstupanja/prekoračenja u odnosu na instalisanu snagu, ako se pojave, nephodno će biti dobiti pretvodnu saglasnost Elektroprenosa BiH a.d. Banja Luka i Nezavisnog operatora sistema (NOSBiH).

Federalno ministarstvo će o zaključcima Vlade Federacije BiH upoznati Elektroprenos BiH a.d. Banja Luka, Nezavisnog operatora sistema, Državnog regulatora za električnu energiju BiH i Regulatornu komisiju za energiju u FBiH.

INFORMACIJE O OPERATORU ZA OIEiEK

Vlada FBiH je usvojila informaciju Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o stanju u Operatoru za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju (OIEiEK).

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije dužno je da pokrene aktivnosti izmjena akata kojima bi bio unaprijeđen rad Operatora i nadzor nad njegovim djelovanjem.

Vlada je odredila 1.10.2019. godine kao novi rok za doношење Pravilnika o metodologiji za raspodjelu troškova balansiranja za privilegovane i kvalifikovane proizvođače, kao i udio koji će biti plaćan sredstvima iz naknada prikupljenih za poticanje.

Vlada je Upravnom odboru i Upravi naložila da resornom federalnom ministarstvu hitno dostave izvještaj o radu i poslovanju Operatora za 2018. godinu.

Danas je razmatrano i provođenje zaključaka sa 131. sjednice Vlade FBiH, održane 4.3.2019. godine, kojima je, između ostalog, Finansijska policija bila zadužena da

izvrši pregled i kontrolu rada Operatora za OIEiEK i o tome joj dostavi izvještaj.

Ovim zaključcima je tada Ureda za reviziju institucija u FBiH preporučen nastavak revizije poslovanja Operatora, dok su njegovi Uprava i Upravni odbor zaduženi da omoguće okončanje revizije. Također su Upravni odbor Operatora za OIEiEK i Regulatorna komisija za energiju u FBiH bili zaduženi da Vladi dostave očitovanje o radu Operatora.

Vlada FBiH danas je, također, dala saglasnost na planirani iznos sredstava u iznosu od 2.185.000 KM za pokrivanje troškova rada i administriranja Operatora za OIEiEK u 2019. godini, a u skladu sa analizom koju je izvršilo Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije. Bitno je istaći da ukupni predviđeni troškovi rada i administriranja za 2019. godinu sadrže pojedinačne stavke koje su jednokratne i neće se ponavljati u sljedećih pet do šest godina.

Izvor: Saopćenja Vlade FBiH

Održana prezentacija

„Snabdijevanje električnom energijom privrednih lica“

Privredna/Gospodarska komora FBiH i JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo organizirali su 09.10. u Sarajevu prezentaciju na temu „Snabdijevanje električnom energijom privrednih lica“, s ciljem da se privrednici upoznaju sa aktuelnim uslovima na tržištu električne energije.

Imajući u vidu činjenicu da će u narednom periodu većina privrednika potpisivati nove ugovore o snabdijevanju električnom energijom, predstavnici EPBiH su prisutni na prezentaciji informacije o načinu formiranja cijena za svakog pojedinog potrošača, uslovima ugovora za predstojeću sezonu te dodatnim pogodnostima i konsultantskim uslugama koje ovo preduzeće nudi.

Istaknuto je kako je JP Elektroprivreda BiH u proteklom periodu poduzela brojne aktivnosti na tržištu električne energije, uključujući izmjenu cjenovne politike i uslova ugovaranja, izmjene u dijelu računa i plaćanja tj. uvođenje e-računa, e-uplatnica te trajnog naloga, te nuđenje dodatnih usluga usmjerenih ka energetskoj efikasnosti. Uz saglasnost Vlade FBiH, implementiran je model ublažavanja naglog povećanja cijene električne energije koji se desio krajem 2018. godine. Također, u saradnji sa Udruženjem poslodavaca, u prethodnom periodu su održani edukativno-konsultativni sastanci sa kupcima iz kategorije privreda temu informacija o tržišnom snabdijevanju u sedam gradova Federacije BiH, kao i dodatne prezentacije u Konjicu, Međunarodnom sajmu priređenom u Tešnju.

Privrednici koji su uzeli učešće na prezentaciji imali su priliku da ukažu na probleme sa kojima se susreću u pogledu snabdijevanja električnom energijom, traže dodatna pojašnjenja o uslovima ugovora u narednom periodu te iznesu svoje prijedloge za podršku privredi u ovom segmentu. Predstavnici JP Elektroprivreda BiH te Privredne/Gospodarske komore FBiH su iskazali spremnost da

pruže podršku da zajedno sa privrednicima rade na rješenjima koja bi donijela unapređenja kada je riječ osnabdjivanju privrednih lica ovim značajnim energentom. Kao naredne pravce djelovanja, predstavnici JP Elektroprivreda BiH izdvojili su edukaciju na svim nivoima (Vlada FBiH, regulatori, elektroprivrede/snabdjevači, kupci i svi ostali učesnici u elektroenergetskom sektoru) te rad na unapređenju regulatornog okvira. Privrednici su sugerisano da iskoriste usluge vezane za energetsku efikasnost odnosno preglede efikasnosti utroška električne energije, koje ovo preduzeće nudi besplatno. U tom smislu, izvršni direktor za snabdijevanje i trgovinu Džemo Borovina apelovao je na privrednike da u budućem periodu, u kojem se očekuje novi skok cijena na tržištu električne energije, optimiziraju svoju potrošnju električne energije što može rezultirati značajnim uštedama u troškovima.

bh proizvod

napredak

DD Napredak Tešanj je osnovano 1956. godine udruživanjem dvije zanatske radionice.

Proizvodni prostor je smješten u gradu Tešnju na 6.500 m² sa bogatim proizvodnim programom muške i ženske modne konfekcije u okviru koga preduzeće proizvodi mantile, kapute, jakne, blejzere, kostime i druge modne odijevne predmete.

Danas Napredak zapošljava 330 vrhunski obučenih radnika, koji rade u radnim uslovima standardiziranim po normama EU.

Vrsta djelatnosti Napretka su doradni, tzv "lohn" poslovi, te izrada vlastite kolekcije.

Potvrda uspješnosti i kvaliteta su i Napretkovi kupci sa kojima je ostvarena uspješna dugogodišnja saradnja:

Pierre Cardin, Carl Gross, Jupiter, S' Oliver, Schneiders, Baldesarini, Burberry.

KONTAKTIRAJTE NAS

Poštovani kupci i partneri, uprava naše firme stoji Vam na raspolaganju. Budite slobodni i kontaktirajte nas.

Konfekcija „Napredak“ d.d. Tešanj

Raduša bb 74260 Tešanj, BiH

Centrala: +387 32 650 233

Telefon: +387 32 650 162

Fax: +387 32 650 061

Email: info@napredak.ba